

BOĞAZIÇI BAĞIMSIZ DENETİM ve YMM A.Ş.

BOĞAZIÇI BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

www.bbdas.com.tr

/bbdas.com.tr

/bogazici_bbdas

info@bbdas.com.tr

/bogazicibbdas

/company/bogazici-bagimsiz

Hamza ERTEKİN

SMMM / Denetim ve İdare Müdürü
Boğaziçi Bağımsız Denetim ve YMM AŞ.

hamzaertekin@bbdas.com.tr

İstanbul, 20 Ekim 2023

2023 YILI SONUNA KADAR TALEP EDİLMESİ GEREKEN KDV İADE ALACAKLARI

I- KDV İADE TALEP SÜRELERİNE İLİŞKİN YASAL DÜZENLEME:

Bilindiği üzere; **7104 Sayılı Kanun'la**, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 32'nci maddesinde 01.01.2019 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yapılan değişiklik sonrasında, 23 Seri No.lu KDV Genel Uygulama Tebliği ile KDV iade talep süreleri aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir:

- **"Tam İstisnalardan" ve "Tevkifata Tabi İşlemlerden" doğan KDV iade taleplerinin;** 01.01.2019 tarihinden itibaren uygulanmak üzere, iade hakkı doğuran işlemin gerçekleştiği dönemi izleyen **ikinci yılın sonuna kadar** yapılması gerekmektedir.
- **"İndirimli Orana Tabi İşlemlerden" doğan KDV iade taleplerinin;** 01.01.2019 tarihinden itibaren uygulanmak üzere, iade hakkı doğuran indirimli orana tabi işlemin gerçekleştiği dönemi izleyen **yılın sonuna kadar** yapılması gerekmektedir.

Böylelikle; tam istisna ve tevkifata tabi işlemlerden doğan KDV iadelerinde, işlemin gerçekleştiği dönemi izleyen ikinci yılın sonuna kadar, indirimli orana tabi işlemlerden doğan KDV iadelerinde ise, indirimli orana tabi işlemin gerçekleştiği yılı izleyen yılın sonuna kadar, belirlenen usul ve esaslara göre iade talebinin yapılmaması halinde, belirlenen bu süreler hak düşürücü süre olarak mükelleflerin karşısına çıkmaktadır.

Merkez : Mahmutbey Mah. 2416 Sok. E2 Blok İSTOÇ Aktem Plaza No:4 K:8/58 Bağcılar / İSTANBUL Tel: 0 212 433 83 00 Fax: 0 212 433 83 03
Antalya İrtibat : Etiler Mah. 832 Sok. Arat İş Merkezi K:8 No:4/20 Muratpaşa / ANTALYA Tel: 0 242 248 26 06 Fax: 0 242 248 66 03
Kayseri İrtibat : Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Sütsever Apt. No:55/11 K:6 Kocasinan / KAYSERİ Tel: 0 352 220 50 30 Fax: 0 352 220 50 40
Bursa İrtibat : İhsaniye Mah. İzmir Yolu Cad. No:110/A D:8 Nilüfer / BURSA Tel: 0 224 240 09 07 Fax: 0 224 240 09 07
Bolu İrtibat : Kıraca Mah. İzzet Baysal Cad. Güler 2 İş Hanı No:88 Kat:2/47 BOLU Tel: 0 374 210 10 28 Fax: 0 374 210 10 29
Fethiye İrtibat : Akarca Mah. Tarık Maro Cad. No:18/1 Fethiye /MUĞLA Tel: 0 507 182 76 79
Ticaret Sicil No : 700923 Mersis No : 0470058081600010 Web : www.bbdas.com.tr E-mail : info@bbdas.com.tr

Buna göre; 2018 yılına ait KDV iade alacaklarının tarh zamanaşımı süresi (31.12.2023) içinde, 2019 ve sonraki yıllara ait KDV iade alacaklarının ise getirilen yeni usul ve esaslara göre belirlenen süre içerisinde talep edilmemesi halinde, yapılacak talepler vergi daireleri tarafından red edileceğinden, mükellefler yönünden önemli hak kayıpları yaşanabilecektir.

Bu yazımızda; 2018 yılına (tüm iade türü için) ait, 2022 yılına ait indirimli orana tabi işlemlerden doğan ve 2021 yılına ait istisna ve tevkifata tabi işlemleri nedeniyle KDV iade hakkı doğan mükelleflerin en geç, 31.12.2023 tarihine kadar ne şekilde iade talep etmeleri gerektiği ile bu iade alacaklarının talep zamanaşımına uğramaması için uymaları gereken usul ve esaslara değinilecektir.

II- KDV İADE TALEP SÜRELERİNİ GÖSTEREN TABLO VE GENEL AÇIKLAMALAR:

KDV İADE HAKKI DOĞURAN İŞLEM TÜRLERİ VE YILLARA GÖRE İADE TALEP SÜRELERİNİ GÖSTEREN TABLO

İADE HAKKI DOĞURAN İŞLEMİN YILI (*)	İADENİN TALEP EDİLEBİLCEĞİ KDV BEYANNAME DÖNEMİ	KDV İADE HAKKI DOĞURAN İŞLEM TÜRÜ	İADE İÇİN GEREKLİ EVRAK VE STANDART İADE TALEP DİLEKÇESİ VERME SÜRESİ (**)	YMM RAPORU İBRAZ SÜRESİ (***)
2018	2018/1--12	3065 Sayılı KDV Kanunu'nun 32'inci Maddesine Göre; 11,13, 14, 15'inci Maddeleri İle 17'inci Maddesinin (4) Numaralı Fıkrasının (S) Bendi Kapsamındaki İadeler İle, 9'uncu Madde Kapsamındaki Tevkifat İadeleri.	31.12.2023	31.12.2023
2018	2019/1--11	İndirimli Orana Tabi İşlemlerden Doğan KDV İade Talepleri	31.12.2023	31.12.2023
2021	2021/1--12	3065 Sayılı KDV Kanununun 32'inci Maddesine Göre; 11,13, 14,15'inci Maddeleri İle 17'inci Maddesinin (4) Numaralı Fıkrasının (S) Bendi Kapsamındaki İadeler İle, 9'uncu Madde Kapsamındaki Tevkifat İadeleri.	31.12.2023	30.06.2024
2022	2023/1--11 (****)	İndirimli Orana Tabi İşlemlerden Doğan Kdv İade Talepleri	31.12.2023	30.06.2024
2023	2023/1-12	Tam İstisnalar ve Tevkifat KDV İadelerinde	31.12.2025	30.06.2026
2023	2023/1--12	Aylık İndirimli Oran KDV İade Talepleri	31.01.2024	31.01.2024
2023	2024/1--11	Yıllık İndirimli Oran KDV İade Talepleri	31.12.2024	30.06.2025

Tablo açıklamaları aşağıda verilmiştir.

Tablo Açıklamaları:

(*) 2018 Yılına ilişkin tam istisnadan ve Tevkifata tabi işlemlerden doğan KDV iade talepleri 5 yıllık zamanaşımı süresi içinde (31.12.2023 tarihine kadar) mevcut önceki düzenlemelere göre iade talep edilebilecektir.

31.12.2023 tarihine kadar talep edilmeyen 2021 yılı KDV iadeleri zamanaşımına uğrayacaktır.

2018 yılına ilişkin indirimli orandan doğan KDV iadeleri ise, izleyen yılın 2019//Ocak-Kasım dönemlerinden birine ait KDV beyannamesinde 439 koduyla süresi içinde beyan edilmiş olması halinde, 5 yıllık zamanaşımı süresi içinde önceki genel düzenlemelere, iade için aranılan diğer evraklar ve standart iade talep dilekçesi ile birlikte (Teminat /YMM Raporu dahil) iade talep edilebilecektir.

Ancak 2022 yılına ait indirimli orana tabi işlemlerden doğan KDV iade taleplerinin 2023/Ocak –Kasım beyannamelerinin birinde gösterilerek, en geç 31.12.2023 tarihine kadar (iade için gerekli belgelerin de ibraz edilerek) nakden veya mahsuben iade talep edilmemesi halinde zamanaşımına uğrayacaktır.

(**) Teminatlı iadelerde teminatın da belirtilen süre içinde verilmesi gerekmekte olup, iadenin YMM raporuyla istenecek olması halinde ise, raporun izleyen yılın 6'ncı ayının sonuna kadar verilmesi mümkündür.

(***) YMM Raporu ile iade taleplerinde, YMM raporunun 6 aylık ilave süre içinde verileceği durumlarda, rapor haricindeki diğer tüm belgelerin ve standart iade talep dilekçelerinin önceki yılın son gününe kadar vergi dairesine (sisteme girişlerinin yapılmış olması) verilmiş olması gerekmektedir.

(****) 2022 Yılı indirimli orana tabi işlemlerden doğan KDV iade taleplerinin 2023/Ocak-Kasım dönemi beyannamelerinin birinde talep edilmesi, en geç 31.12.2023 tarihine kadar kanuni sürede veya bu süre içinde düzeltme beyanı ile talep edilmeyen alacakların zamanaşımına uğrayacak olması bakımından çok önem arz etmektedir.

Bu süre içinde iade tutarını artıran düzeltme beyannamesine istinaden iade taleplerinde; artan kısım münhasıran vergi inceleme raporu sonucuna göre iade edilebileceği bilinmelidir.

III- 2018 YILINA İLİŞKİN İADE HAKKI DOĞURAN İŞLEMLERE AİT KDV İADELERİNDE TALEP SÜRESİ:

- 2018 yılında yapılan tam istisnalar ve tevkifata tabi işlemlerden doğan KDV iade alacaklarının 5 yıllık tarh ve düzeltme zamanaşımı süresi olan **31.12.2023** tarihine kadar talep edilmesi gerekmekte olup, aksi halde iade talep zamanaşımına uğrayacaktır.

- 2017 yılına ilişkin 31.12.2022 tarihine kadar talep edilmeyen KDV iadeleri zamanaşımına uğramış bulunmaktadır.
- 2018 yılında yapılan indirimli orana tabi işlemlerden doğan KDV iade alacaklarının ise; 2019/1-11 dönemlerine ait KDV beyannamesinde yıllık olarak talep edilerek, 31.12.2023 tarihine kadar iade için gerekli belgeleri (teminatlı iadelerde teminat mektubu dahil) ve YMM raporuyla iadelerde ve teminatlı alınan iadelere ilişkin YMM teminat çözüm raporlarının en geç 31.12.2023 tarihine kadar vergi dairesine verilmesi gerekmektedir.

IV- 2021 YILI TAM İSTİSNA VE TEVKİFATA TABİ İŞLEMLERE AİT KDV İADELERİNDE TALEP SÜRESİ:

- 2021 yılında yapılan iade hakkı doğuran işlemlerden doğan ve 2021/1-12 dönem KDV beyannamelerinde gösterilen (tam istisna ve tevkifatlı işlemler) KDV iade taleplerinde, iade için gerekli tüm belgeler ile standart iade talep dilekçelerinin (teminatlı iadelerde teminat mektubunun) en geç 31.12.2023 tarihine kadar vergi dairesine verilmesi gerekmektedir.
- YMM raporuyla iadeler ve teminatın YMM raporuyla çözüleceği durumlarda, YMM raporunun 30.06.2024 tarihine kadar vergi dairesine verilmesi gerekmekte olup, aksi halde, iade dosyası vergi incelemesine gönderilecektir.
- 2021 yılı indirimli orana tabi işlemlerden doğan ve 31.12.2022 tarihine kadar talep edilmeyen iade alacakları zamanaşımına uğradığından, talep edilmesi mümkün bulunmamaktadır.

V- 2022 YILINA AİT İNDİRİMLİ ORANA TABİ İŞLEMLERDEN DOĞAN KDV İADELERİNDE TALEP SÜRESİ:

- 2022 yılına ait indirimli orana tabi işlemlerden doğan KDV iadelerinin, en geç 2023/Kasım dönemi KDV beyannamesinde beyan edilerek (2023/Ocak-Ekim aylarında gösterilenler dahil) 31.12.2023 tarihine kadar, iade için gerekli bilgi ve belgeler ile (teminatlı iadelerde teminat dahil) standart iade talep dilekçesi ile talep edilmesi gerekmektedir.
- İade talebinin YMM raporuyla yapılacak olması durumunda da rapor dışındaki diğer belgelerin ve iade talep dilekçesinin de 31.12.2023 tarihine kadar vergi dairesine verilmesi gerekmekte olup, bu durumda YMM raporları 30.06.2024 tarihine kadar vergi dairesine verilebilecektir.

- İadenin teminatla alınmak istenmesi durumunda teminatın da iade talep süresi olan **31.12.2023** tarihine kadar vergi dairesine verilmesi gerekiyor.
- İadenin talep edileceği KDV beyannamesinde **439** kodla (yıllık olarak) mutlaka gösterilmesi gerekmekte olup, gösterilen bu tutarın ise, **31.12.2023** tarihine kadar artırılması halinde, artan kısmın münhasıran vergi inceleme sonucuna göre yerine getirilebileceği hususunun bilinmesi gerekmektedir.
- **2022** yılına ait olup, **2023/Kasım** beyannamesi ile kanuni süre içinde talep edilen yıllık iadenin, yine beyanname verme süresi içinde (**28.12.2023**) artırılması önceden mümkün iken, Maliye'nin 2019 yılında görüş değişikliğine giderek, beyanname verme süresi içinde dahi olsa artırılan kısmın münhasıran vergi incelemesi sonucuna göre iade edilebileceği yönünde iç yazışma ile belirleme yapıldığından, iadesi talep edilecek tutar konusunda hassasiyet gösterilmesi faydalı olacaktır. *(Kontrol Raporunda Yer Alan GEK 39 Segmentinin Uygulanmasına İlişkin Genel Yazı)*
- Yine aynı şekilde, kanuni sürede verilen beyannamede talep edilen tutarın, daha sonradan verilecek düzeltme beyannameleri ile önce azaltıp, daha sonradan azaltılan tutarın üzerinde ancak ilk beyan edilen tutarın altında kalacak bir tutar beyan edilmesi halinde son düzeltme beyannamesine göre iade işlemi yapılabilirken, 2019 yılında Maliye'nin iç yazısıyla bu uygulama da değiştirilmiştir. Buna göre birden fazla düzeltme beyannamesi verilerek (kanuni süresinde düzeltilse dahi) indirimli oran iade tutarının değiştirilmesi durumunda, ilk beyan edilen iade tutarı yerine, verilen düzeltme beyannamelerinde beyan edilen en düşük iade tutarı ile en son verilen beyannamedeki talep edilen iade tutarı karşılaştırılarak, aradaki farkın inceleme sonucuna göre yerine getirilmesi gerektiği belirtilmektedir. Söz konusu düzeltme beyannameleri, kanuni süre içerisinde verilmiş olsa dahi aynı şekilde uygulanıyor. *(Kontrol Raporunda Yer Alan GEK 39 Segmentinin Uygulanmasına İlişkin Genel Yazı)*
- İade talebinin 2023/Ocak-Kasım dönemlerine ait beyannamelerin birinde 31.12.2023 tarihine kadar verilecek düzeltme beyannamesiyle ilk defa talep edilmesi de mümkün olup, bu durumda vergi incelemesi gerekmeksizin durumuna göre teminat ya da YMM raporuyla iade talep edilebilmektedir.
- 2022 yılına ait olup, 31.12.2023 tarihine kadar 2023/1-11 dönem beyannameleriyle talep edilmeyen iadeler, 01.01.2024 tarihinden sonra verilecek düzeltme beyannameleri ile talep edilemeyecektir.

- Teminat çözümüne ilişkin veya iadeye ilişkin YMM raporları en geç **30.06.2024 tarihine kadar vergi dairesine verilmesi mümkündür.**
- Bu süre içinde raporun verilmemesi halinde, iade dosyası vergi dairesi tarafından ivedilikle incelemeye sevk edilecektir.
- KDV beyannamesinde talep edilen iade tutarının tamamına karşılık, iade talep dilekçesinin **31.12.2023** tarihine kadar sisteme girilmesi gerekmekte olup, bu süre geçtikten sonra verilecek iade talep dilekçeleri ile, verilen ilk dilekçenin güncellenerek iade tutarının artırılması işlemleri vergi daireleri tarafından kabul edilmemektedir.
- Belirtilen süre içinde iadenin teminatla istenip, teminatın verilememesi halinde, aynı süre içinde iade türünün YMM raporu olarak değiştirilmemesi halinde, izleyen yılın Haziran sonuna kadar yapılacak tercih değişikliği ile teminat yerine YMM raporu ile iade talep şeklini vergi daireleri kabul etmemektedir.

VI- 2023 YILINA AİT İNDİRİMLİ ORANA TABİ İŞLEMLERDEN DOĞAN KDV İADELERİNİN AYLIK/YILLIK TALEP USUL VE ESASLARI İLE SÜRELERİ:

- **2023** Yılına ait olup, 406 kodundan ilgili dönem KDV beyannamesinde gösterilen KDV iade tutarlarının en geç **31.01.2024** tarihine kadar teminat ya da YMM raporu ibraz edilerek, aynı süre içerisinde mahsup talep dilekçesinin sistem üzerinden girişlerinin yapılması gerekmektedir.
- **2023** yılına ait indirimli orana tabi işlemlerden kaynaklanan aylık iadesi beyan edilmiş olanlardan, teminat veya YMM raporu verilmiş olsa bile, 31.01.2023 tarihine kadar mahsup talebine ilişkin (aylık nakden iade talep edilenlerde nakit talep) dilekçesi verilmeyenlere isabet eden tutarların, en geç **2024/Ocak** dönemine ait KDV beyannamesinin "**indirimler**" kulakçığı altında yer alan "**106**" No'lu satıra yazılarak yeniden devreden KDV'ye ilave edilerek, **2024/1-11** dönemlerine ait KDV beyannamelerinin birinde 439 kodundan yıllık olarak yeniden talep edilmesi gerekmektedir.
- Uygulamada **2023** yılı işlemleri ile ilgili, aylık nakden iadesi mümkün olan indirimli orana tabi konut satışlarından kaynaklanan iade taleplerinde, YMM raporunun en geç **2024/Ocak** ayı sonuna kadar vergi dairesine verilmesi gerekmekte olup, raporun bu süre içinde verilememesi veya daha

sonra verilmesi halinde, aylık iade yapılamayacağından, aylık iadenin yıllık iadeye dönüştürülmesi gerektiği yönünde Maliye'nin verilmiş yazılı görüşleri bulunmaktadır.

- Bu nedenle aylık iade işlemlerinde ister mahsup ister nakit olsun izleyen yılın Ocak ayının sonuna kadar iade için gerekli evrakların (Teminat veya YMM Raporu dahil) ve mahsup talep dilekçesinin (aylık nakden iade verilenlerde nakit dilekçesinin) verilmesi gerekmektedir.
- Aksi halde aylık iade yıllık iadeye dönüştürülmesi gerekecektir.

VII- SONUÇ VE DEĞERLENDİRMELER:

2019 yılından itibaren geçerli olan usul ve esaslara göre KDV iade alacaklarının talep edilmesi gerektiğinin düzenlenmesine rağmen, uygulamada esasa müessir olmayan aşağıda örnek olarak verilebilecek şekil şartlarından dolayı birçok mükellef hak kaybına uğramıştır.

- İade taleplerinde; teminat karşılığı iade talebinde bulunulacağına yönelik sistem girişi yapılarak, diğer tüm belgelerin ve iade talep dilekçesinin belirlenen süreler içinde vergi dairesine verilmesine rağmen, teminatın bu süre içinde bankadan temin edilememesi nedeniyle, izleyen yılın YMM raporu ibraz süresi olan Haziran ayı sonuna kadar, iade talep türünün "teminat" yerine "YMM raporu" iade seçeneği olarak değiştirilmesine vergi dairesi tarafından müsaade edilmeyerek, bu şekildeki iade taleplerinin red edildiği,

- İndirimli orana tabi işlemlerden doğan iade taleplerinde; iade tutarının KDV beyanında gösterilerek, iade için gerekli tüm belgelerin ve teminatın/YMM raporunun süresinde verilmesine rağmen, sadece "iade/mahsup talep dilekçesinin" süresi içinde verilmemesi nedeniyle iade taleplerinin vergi daireleri tarafından red edildiği,

- Özellikle teminatla alınan iade işlemlerinde, sonradan verilecek YMM raporunda ve KDVİRA Raporu eksikliklerinde haksız KDV iadesi ile karşılaşmamak adına opsiyon olarak bırakılan iade tutarlarının sonradan hak kazanılması durumunda, zamanında verilen iade talep dilekçelerinin süre sonunda, güncellenerek, iade talep tutarının artırılmasına yönelik mükellef taleplerinin vergi daireleri tarafından red edildiği,

- YMM raporunun diğer evrak teslimi ve iade talep dilekçesi verme süresi sonundan itibaren, 6 ay sonra (izleyen yılın Haziran ayı sonuna kadar) verilecek olması nedeniyle, rapora göre iade tutarının 6 ay sonra kesinleşeceğinden, kesinleştiği tarih itibariyle iade talep dilekçesinin verilemeyecek ve iade

tutarının artırılmayacak olması nedeniyle bu durumun yarattığı çelişkili durum,

Gibi birçok olumsuz durumlarla karşılaşmıştır. Benzer konularda birçok konu hakkında Başkanlıklardan görüş talebinde bulunulmuş ve hatta konu yargıya taşınmıştır. Devam etmekte olan birçok dava olduğu bilgisi tarafımıza ulaşmaktadır.

Örnek bir olayda; 2019 yılına ait indirimli orana tabi işlemde kaynaklanan ve 2020 yılına ait Ocak-Kasım dönemi beyannamelerinde yıllık olarak gösterilerek, iade için aranılan diğer belgelerle birlikte YMM raporunun da süresi içinde (31.12.2020 tarihine kadar) vergi dairesine verilmesine rağmen, sadece standart iade talep dilekçesinin bu süre içinde sisteme girilmemesi nedeniyle vergi dairesi tarafından red edilen KDV iade talebine yönelik vergi dairesi işleminin dava konusu yapılması üzerine, *"... davacı şirket tarafından her ne kadar izleyen yıl içinde standart iade talep dilekçesi verilmemiş ise de, iade tutarı KDV beyannamesinde usulüne uygun gösterilmesi, diğer belgelerin ve YMM raporunun süresi içinde vergi dairesine verilmesi ve iade hakkının doğmadığı veya tutarının hatalı olduğu yönünde de bir tespitle bulunulmadığı hususları birlikte değerlendirildiğinde, süresi içinde iade talebinde bulunulduğu sonucuna varılarak, iade isteminin reddi yönündeki vergi dairesi işleminin iptali yönünde"* mahkeme kararının verildiği görülmüştür.

2022 yılına ait indirimli orana tabi işlemlerin yanında, 2018 ve 2021 yıllarına ait; Kanun'un 32' inci maddesi kapsamındaki *"Tam İstisnalar"* ve 9'uncu maddesindeki *"Kısmi İstisnalardan"* kaynaklanan KDV iade taleplerinin yukarıda belirtilen usul ve esaslara göre en geç 31.12.2023 tarihine kadar, iade için gerekli belgelerin verilerek bu süre içinde vergi dairesinden talep edilmesi gerektiğinden, mağduriyet yaşanmaması adına mükelleflerin bu hususa çok dikkat etmeleri gerektiği tavsiye edilmektedir.

KAYNAKÇA :

- 3065 sayılı KDV Kanunu,
- 06.04.2018 tarihli ve 30383 sayılı Resmi Gazete' de Yayımlanan 7104 sayılı Kanun,
- 15.02.2019 tarih 30687 sayılı Resmi Gazete' de Yayımlanan 23 Seri No.lu KDV Genel Uygulama Tebliği.

Hamza ERTEKİN
SMMM / Denetim ve İdare Müdürü
Boğaziçi Bağımsız Denetim ve YMM AŞ.
hamzaertekin@bbdas.com.tr